

Blommer fra tidligt til sent

I Tyskland udføres der flere steder forsøg med blommer, hvor både dyrkningssystemer og nye sorter afprøves. Vi har kigget indenfor hos to forsøgsstationer og en planteskole

Udover god kvalitet og smag, sunde træer og stabilt udbytte vil vi gerne have en lang sæson for blommer fra tidligt til sent. Så er spørgsmålet hvilke sorter, der er bedst egnede under vore himmelstrøg, og om der måske kunne være interessante nye eller andre sorter værd at afprøve. Et dansk blommeprojekt har i 2019 netop fokus på blommer og blandt andet sorter for at opdatere viden om sorter og pege på en opdateret sortsliste af blommer til danske forhold. Projektet har fokus på at indsamle erfaringer fra både

danske avlere og fra udlandet, hvor der foregår afprøvning af sorter, grundstammer og dyrkningssystemer. På en studietur til Tyskland i starten af august blev der set, smagt og snak-

Sortsafprøvning i Augustenberg foregår i vase-træer eller åben krone, som er det traditionelle system for området. På billedet ses nummersorten 8468, som forsøgsleder Peter Hilsendegen beskriver som en lovende, sen sort med høst i starten af september i Oppenheim.

På forsøgsstationen LTZ Augustenberg har blommer dyrket som frugtvej været afprøvet siden 2011. Sorter og grundstammer sammenlignes i forhold til vækst, udbytte og kvalitet. På billedet ses Tophit på den svage grundstamme VVA1 t.h. og Wavit t.v. I de afprøvede sorter anbefales VVA1 kun til Toptaste, Haganta og Presenta i væg. Wavit anbefales til alle afprøvede sorter med eventuel større planteafstand på tre meter i sorter med kraftig forgrening.

ket om sorter hos en planteskole samt besøgt to forsøgsstationer med både sorts-, grundstamme- og dyrkningssystemforsøg.

Studietur til Tyskland

Sammen med en lille engelsk gruppe besøgte vi forsøgsstationen Rheinland-Pfalz i Oppenheim, hvor der arbejdes med stenfrugt, forsøgsstationen LTZ Augustenberg, hvor der arbejdes med kerne- og stenfrugt og planteskolen Kiefer Obstwelt, som udover produktion

af træer også har sortsafprøvning af 550 nummersorter.

Alle tre steder foregår der sortsafprøvninger og på forsøgsstationerne udføres forsøg med grundstammer og dyrkningssystemer. Grundstammeforsøg handler hovedsageligt om vækstkraft og resistens overfor sharkavirus.

Forsøg med dyrkningssystemer handler om at afprøve systemer som Y-systemet, hæk og andre smalle systemer med fokus på at effektivisere arbejds gange som beskæring og høst.

Afprøvning af sorter

Sortsafprøvning af blommer i Tyskland foregår både på de regionale forsøgsstationer og på nogle planteskoler. Sortsafprøvningen foregår i åbne kronetræer eller vase-træer.

På forsøgsstationen i Oppenheim afprøves sorter, og der laves hvert år registreringer for høsttidspunkt, fasthed, størrelse og vurderinger af ensartethed i modning, smag, stenløsning og udbytte. På planteskolen Kiefer i Ortenberg i det sydlige Tyskland afprøves sorterne over 10 år, så egenskaber bliver godt kendt, og nogle går derefter videre fra nummersort til at blive en egentlig sort. To nye sorter er kommet til i 2018.

Nye sorter

De to nye sorter er sveskeblommer med sortsnavnene Fransi og Moni. Fransi er en tidlig sort. Det vil sige modning omkring syv dage efter en af deres referencesorter Katinka, hvilket umiddelbart kan oversættes til høst samtidig med Opal. Høsten for Fransi var overstået i år, da vi var på besøg i uge 32. Fransi beskrives som en sort med middel- til

Den nye sveskeblomme Moni fotograferet den 9. august, hvor høsten var på det sidste - helt ekstraordinært i år på grund af det varme og tørre vejr. Under normale forhold ville høsten starte omkring midt august i dette område.

storfrugtede, faste og smagfulde frugter med god stenløsning.

Moni er en sort med en lang høstperiode med stabile frugter fra slutningen af Topfive til Toptaste. Moni beskrives som en sort med overordentlig god smag og middelstore frugter. Blomstringen for begge sorter er middeltidlig, og afsluttende undersøgelser om frugtbarhed og egnede bestøversorter er i gang. Foreløbig anbefales Haroma som bestøver for Moni.

Fremtidige sorter

Ved besøget hos planteskolen Kiefer blev der kigget og smagt på flere interessante nummersorter, hvoraf den ene er godt på vej til at få et sortsnavn. Nummersorten 6919 er en krydsning mellem japansk og europæisk blomme,

*Nummersorten
1492.*

Nummersorten 6919 er en krydsning mellem europæisk og japansk blomme: En stor, rund blomme med lækker smag.

og den har en fantastisk smag. Den skulle ifølge Kiefer kunne klare danske forhold. Høsten startede i år i slutningen af juli, hvilket er omkring tre uger tidligere end normalt. Under danske forhold vil det groft anslået nok svare til høst samtidig eller lige efter Jubilæum. Nummersorten 1492 blev også vist frem som en lovende sort på grund af en god smag, store frugter og den rødlige farve. Høsten ligger omkring samme tidspunkt som Victoria.

Tidlige sorter

Tidlighed er en kvalitet i sig selv, men dertil er det selvfølgelig optimalt med andre gode egenskaber som god smag og sunde træer med stabilt udbytte. Den danske blommesæson starter blandt andet med de tidlige sorter Edda, Herman og Meritare, og her ville det være interessant at se på andre tidlige sorter, hvor høsten er mere stabil, smagen bedre, og hvor revnedannelse ikke er et problem som i Meritare, der ellers er en velsmagende blomme.

Ved besøget i Tyskland var høsten overstået for de tidlige sorter, men et bud fra Kiefer planteskole var sorten Juna med høst omkring Herman, og Hanka med høst efter Herman og omkring samtidig med eller lige før Opal.

Juna har ifølge forsøgsleder Peter Hilsendeggen en ok smag og middel udbytte, som er stigende med tiden. Blommer af Juna kan som andre tidlige sorter falde af lige ved høst, hvis man kommer for sent. Den tidlige sort Topfirst blev taget ud af sortimentet for fem år siden på grund af hårde frugter, dårlig smag, og fordi den revner ved stilken.

Projektet er støttet af GAU midler. ■

